

Európska
komisia

© Shutterstock, 2022

Vzdelávanie, odborná
príprava a celoživotné
vzdelávanie

Odborné vzdelávanie a príprava

Zručnosti pre súčasnosť aj budúcnosť

Zamestnanosť,
sociálne
záležitosti
a začlenenie

Tento dokument sa nemôže považovať za dokument predstavujúci oficiálne stanovisko Európskej Komisie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2022

© Európska únia, 2022

Politika v oblasti opakovaného použitia dokumentov Európskej komisie sa vykonáva rozhodnutím Komisie 2011/833/EÚ z 12. decembra 2011 o opakovanom použití dokumentov Komisie (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39). Ak nie je uvedené inak, opakované použitie tohto dokumentu je povolené v zmysle medzinárodnej licencie Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použitie je povolené za predpokladu, že sa riadne uvedie zdroj a akékoľvek zmeny.

Akékoľvek použitie alebo reprodukcia prvkov, ktoré nie sú vo vlastníctve Európskej únie, môžu byť podmienené získaním súhlasu príslušných nositeľov práv.

PDF	ISBN 978-92-76-43600-3	doi:10.2767/199582	KE-06-21-179-SK-N
HTML	ISBN 978-92-76-43577-8	doi:10.2767/788	KE-06-21-179-SK-Q

Vzdelávanie, odborná
príprava a celoživotné
vzdelávanie

Odborné vzdelávanie a príprava

Zručnosti pre súčasnosť aj budúcnosť

Obsah

Predslov.....	6
Úvod do odborného vzdelávania a prípravy.....	8
Výhody odborného vzdelávania a prípravy.....	10
Graf č. 1. Miera zamestnanosti čerstvých absolventov odborného vzdelávania a prípravy a všeobecného vzdelávania (vo veku 20 až 34 rokov), 2020.....	10
Vytvárajúce sa prostredie odborného vzdelávania a prípravy.....	11
Graf č. 2. Percento učiacich sa vo vyššom sekundárnom vzdelávaní zapísaných do vyššieho sekundárneho OVP, 2017 – 2019.....	11
Vízia EÚ pre oblasť odborného vzdelávania a prípravy.....	12
Stručný kontext politiky EÚ v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.....	13
Nový komplexný prístup k odbornému vzdelávaniu a príprave.....	15
Podnietenie reformy v Európe.....	16
Zásady reforiem na vnútroštátnej úrovni.....	17
Konkrétne záväzky na vnútroštátnej úrovni.....	19
Opatrenia a iniciatívy na podporu členských štátov.....	20
Centrá excelentnosti OVP.....	21
Zelené a digitálne zručnosti.....	21
Posilnená podpora učňovskej prípravy.....	22
Európsky týždeň odborných zručností.....	22
Spoločné európske odborné profily.....	22
Partnerské preskúmania zabezpečovania kvality na úrovni systému odborného vzdelávania a prípravy.....	22
Mikrocertifikáty.....	22
Financovanie.....	22
Príloha.....	24

1

Predslov

V Európe sa nachádzame v období transformácie. Zelená a digitálna transformácia sú zásadné z hľadiska udržateľnej budúcnosti a prinášajú príležitosti aj výzvy. Zároveň sa usilujeme, aby sme z pandémie ochorenia COVID-19 vyšli silnejší, a využívame toto transformačné obdobie na vytvorenie nových príležitostí a pracovných miest v záujme podpory obnovy Európy.

**Nicolas Schmit, európsky komisár
pre pracovné miesta a sociálne práva**

© Európska únia

Odvetvia priemyslu a povolania sa menia, a práve tak sa budú meniť potreby zamestnávateľov a požiadavky kladené na pracovníkov. Vysokokvalitné odborné vzdelávanie a príprava (OVP) hrá zásadnú úlohu pri zabezpečení toho, aby ľudia mali tie správne zručnosti na riešenie socio-ekonomických výziev a prosperovali v súkromnom aj profesijnom živote. To platí tak pre súčasnú mládež, pre ktorú OVP predstavuje hladkú cestu na trh práce z povinného vzdelávania, ako aj pre dospelých, ktorí si potrebujú zvýšiť úroveň zručností a získavať nové, aby sa prispôsobili meniacemu sa trhu práce.

Európska únia (EÚ) je dlhodobo poprednou silou v podpore OVP a investovaní do OVP. V odporúčaní Rady týkajúcom sa OVP pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť zverejnenom v roku 2020 sa vymedzuje komplexná vízia EÚ, pokiaľ ide o budúcnosť OVP. Naším cieľom je dosiahnuť vysokokvalitné OVP, ktoré bude pre všetkých učiacich sa atraktívnou voľbou.

Kým Komisia širokou škálou politických iniciatív ukazuje cestu, podporuje nástroje a mechanizmy financovania na úrovni EÚ, právomoc pretaviť požadované reformy do reality zostáva členským štátom. Členské štáty už podporujú konkrétne opatrenia, ku ktorým sa zaviazali, a to prostredníctvom

Osnabrúckej deklarácie. Nastal čas realizovať tieto reformy a pomôcť dosiahnuť našu spoločnú víziu OVP v Európe.

Je mi veľkou ctou formulovať predslov k tejto brožúre, ktorá načrtáva našu víziu v oblasti OVP a pomoc, ktorá je dispozíciou členským štátom pri podpore tohto postupu. Dôrazne nabádam členské štáty, aby využili výhody týchto nástrojov na posilnenie a modernizáciu svojich systémov OVP tak, aby boli na úžitok všetkým aktérom v oblasti OVP a v konečnom dôsledku aj učiacim sa v celej Európe.

**Nicolas Schmit, európsky komisár pre pracovné miesta
a sociálne práva**

2

Úvod do odborného vzdelávania a prípravy

Každý v Európe by mal mať prístup k vzdelávaniu, odbornej príprave a celoživotnému vzdelávaniu bez ohľadu na to, či žije vo veľkom meste alebo vo vzdialenej vidieckej oblasti. V Charte základných práv EÚ sa vzdelanie a prístup k odbornému vzdelávaniu a príprave a ďalšiemu vzdelávaniu uznáva ako základné právo.

Prvou zásadou Európskeho piliera sociálnych práv je právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, kým štvrtá zásada súvisiaca s aktívnou podporou zamestnanosti rovnako zdôrazňuje, že každý má právo na ďalšie vzdelávanie a odbornú prípravu a na podporu v záujme zlepšenia vyhliadok na zamestnanie.

Cieľom týchto práv je zaručiť, aby sa každý mohol plne zapájať do života spoločnosti, aby mohol úspešne zvládať prechod na trh práce a prosperovať tak v kariérom, ako aj súkromnom živote. Zamestnávateľia potrebujú pracovníkov so zručnosťami primeranými k súčasným aj budúcim pracovným miestam, aby takto podporovali súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu Európy a jej oživenie po dôsledkoch pandémie ochorenia COVID-19.

Zručnosti sú ústredným prvkom snahy EÚ o pretavenie tejto vízie do reality. Iniciatívami, ako sú Európsky program v oblasti zručností, Európsky vzdelávací priestor a Akčný plán digitálneho vzdelávania, pracuje EÚ na rozvíjaní lepších zručností a budovaní odolných a vzdelávacích systémov a systémov prípravy orientovaných na budúcnosť, ktoré sú vhodné do digitálneho veku.

Odborné vzdelávanie a príprava (OVP) sú v tomto postupe kľúčové, ako sa zdôrazňuje v odporúčaní Rady týkajúcom sa OVP pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť prijatom v novembri 2020. Členské štáty EÚ a niekoľko iných krajín okrem toho podporili Osnabrúckú deklaráciu, ktorou sa stanovuje záväzok usilovať sa o konkrétne opatrenia na ďalšie rozvíjanie OVP v Európe do roku 2025.

Čo je odborné vzdelávanie a príprava?

V odporúčaní Rady sa „odborné vzdelávanie a príprava“ vymedzujú ako „vzdelávanie a príprava, ktoré majú za cieľ vybaviť mladých ľudí a dospelých znalosťami, zručnosťami a kompetenciami, ktoré sú potrebné v konkrétnych povolaniach alebo vo všeobecnosti na trhu práce“. Takúto odbornú prípravu možno zabezpečovať vo formálnom alebo neformálnom prostredí a na všetkých úrovniach Európskeho kvalifikačného rámca (EKR). OVP je sektorom vzdelávania a prípravy, ktorý má najbližšie k trhu práce. Táto prispôbená forma vzdelávania a prípravy je mimoriadne dôležitá a účinná, keďže poskytuje zručnosti, ktoré pripravujú pracovníkov na určité profesie a pracovné pozície a zároveň poskytujú cenné prenosné zručnosti a efektívne reagujú na potreby hospodárstva.

V tejto brožúre sa zhrňuje komplexná vízia pre budúcnosť OVP a kroky, ktoré EÚ podniká s členskými štátmi na dosiahnutie tejto vízie. Skúma sa v nej význam reforiem v oblasti OVP na vnútroštátnej úrovni a kľúčové zásady týchto reforiem a predstavujú sa tu kľúčové iniciatívy, ktoré určujú smerovanie na úrovni.

Pokiaľ ste **zainteresovaná strana v oblasti OVP** – napríklad vnútroštátny alebo regionálny orgán, odborník, predstaviteľ vedenia školy alebo učiteľ či lektor odbornej prípravy alebo

centrum odbornej prípravy, subjekt v oblasti služieb zamestnanosti alebo manažér ľudských zdrojov – táto publikácia predstavuje základnú literatúru o kľúčových reformách a iniciatívach, ktoré sa vykonávajú na úrovni EÚ, a o možnostiach finančnej podpory, ktorá je k dispozícii.

Ak ste **učiaci sa v OVP**, túto brožúrku si môžete prečítať, aby ste sa dozvedeli viac o OVP a jeho prínosoch. Pomôže vám to pochopiť, ako vás EÚ a jej členské štáty podporujú vo vašom osobnom a profesijnom rozvoji počas celého pracovného života.

Výhody odborného vzdelávania a prípravy

Či už mladým ľuďom, ktorí začínajú svoju kariéru, alebo dospelým, ktorí si chcú zvýšiť úroveň zručností alebo získať nové zručnosti, OVP poskytuje učiacim sa zručnosti, ktoré podporujú ich osobný a profesijný rozvoj:

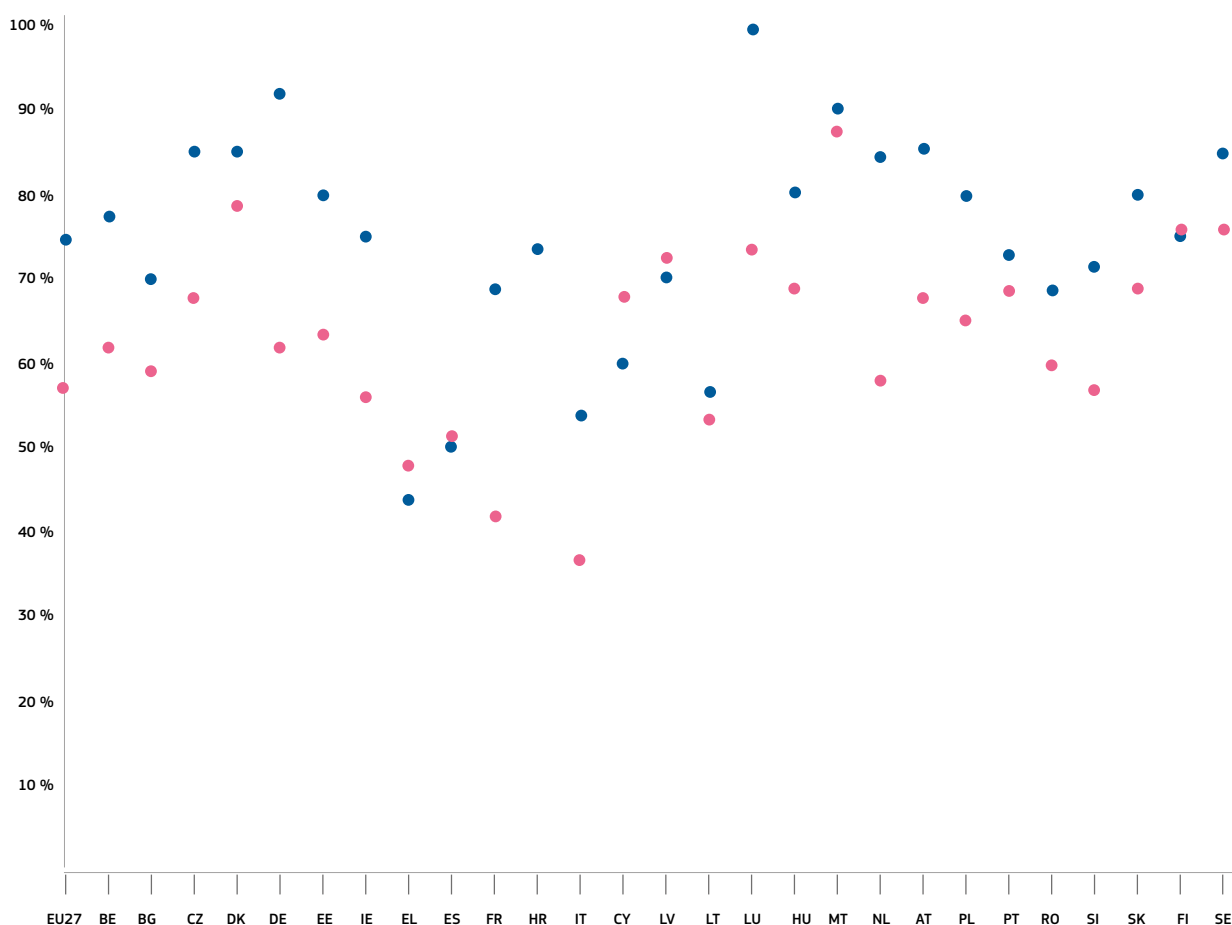
- OVP pripravuje mladých ľudí na úspešný vstup do pracovného života,
- pomáha zamestnaným ľuďom ďalej si zvyšovať zručnosti,
- umožňuje im prispôbovať sa meniacim sa požiadavkám vo svete práce alebo rokovať o zmenách pracovného miesta,
- pomáha nezamestnaným ľuďom nadobúdať zručnosti, ktoré potrebujú na opätovný vstup na trh práce,

- všeobecnejšie posilňuje postavenie učiacich sa prostredníctvom poznatkov, zručností a vlastností, aby mohli napredovať v profesijnom, sociálnom aj osobnom rozvoji.

Čerství absolventi programov OVP (na úrovni vyššieho sekundárneho a postsekundárneho OVP) sú v celej EÚ zvyčajne výrazne lepšie zamestnateľní v porovnaní s čerstvými absolventmi všeobecného vzdelávania, ako ukazujú údaje v grafe č. 1 a v prílohe. Podľa údajov Eurostatu dosiahla v roku 2020 miera zamestnanosti absolventov OVP vo veku 20 až 34 rokov 76,1 % v porovnaní s 58,3 % u absolventov všeobecného vzdelávania v rovnakom veku. Tento trend bol zjavný v jednotlivých krajinách, keď 20 členských štátov vykázalo vyššiu mieru zamestnanosti u absolventov OVP a len päť štátov preukázalo vyššiu mieru u absolventov všeobecného vzdelávania. Tieto štatistiky poukazujú na účinnosť programov OVP pri poskytovaní zručností, vďaka ktorým sú učiaci sa lepšie zamestnateľní a pripravení na vstup na trh práce.

Graf č. 1. Miera zamestnanosti čerstvých absolventov odborného vzdelávania a prípravy a všeobecného vzdelávania (vo veku 20 až 34 rokov), 2020

Zdroj: Eurostat (EÚ-LFS, 2020)

● Čerství absolventi OVP¹

● Čerství absolventi všeobecného vzdelávania²

¹ V čase zverejnenia neboli dostupné údaje za Luxembursko (LU) za rok 2020, preto sa použili údaje z roku 2019.

² Údaje za Chorvátsko (HR) neboli v čase zverejnenia dostupné.

Vyvíjajúce sa prostredie odborného vzdelávania a prípravy

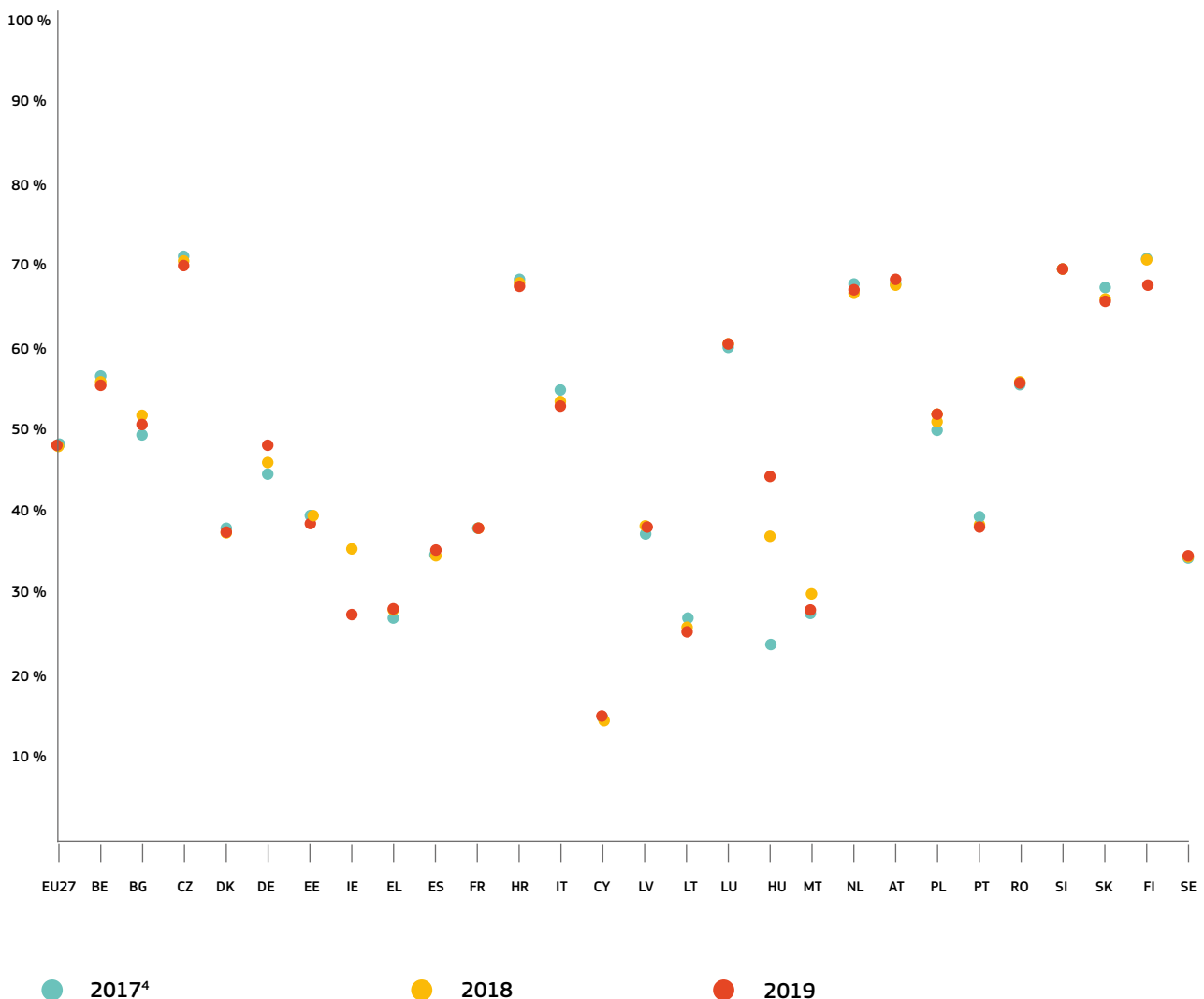
Programy OVP sa tradične pokladali za spôsob prípravy jednotlivcov na pracovné miesta v zamestnaniach vyžadujúcich si zručnosti strednej úrovne. Hoci takéto povolania môžu byť na ústupe, naďalej predstavujú najväčší podiel pracovných miest, aké sú aktuálne dostupné na trhu práce. Potreba vyššie kvalifikovaných pracovníkov pripravila pôdu na rozšírenie kvalifikácií OVP na vyššie úrovne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na výhody vysoko prispôsobeného prístupu OVP k vzdelávaniu a odbornej príprave by sa OVP nemali viac pokladať len za ponuku pre povolania vyžadujúce si zručnosti strednej úrovne. OVP môžu naplňať potreby učiacich sa každého veku, ktorí si zvolia širokú škálu povolání na rozličných úrovniach zručností.

OVP už zastáva poprednú pozíciu v európskom prostredí vyššieho sekundárneho vzdelávania. Približne polovica všetkých učiacich sa (48,4 %) zapísaných do vyššieho sekundárneho vzdelávania je zapísaná do programov OVP. Celkové údaje o miere zapojenia sa v členských štátoch výrazne líšia, od 70,8 % v Slovinsku a 70,5 % v Česku až po 26,1 % v Litve a 16,9 % na Cypre. V období rokov 2017 až 2019 vykazovala približne polovica členských štátov EÚ nárast miery účasti, kým druhá polovica vykazovala pokles, čím sa ukázali menšie rozdiely v trendoch v členských štátoch³. Údaje za všetky členské štáty sú zobrazené v grafe č. 2 a uvedené v tabuľke v prílohe.

³ Treba poznamenať, že najnovšie dostupné údaje sú z roku 2019, a preto ešte neodrážajú žiadny vplyv pandémie ochorenia COVID-19.

Graf č. 2. Percento učiacich sa vo vyššom sekundárnom vzdelávaní zapísaných do vyššieho sekundárneho OVP, 2017 – 2019

Zdroj: Eurostat (UOE, 2019)

⁴ Údaje za Írsko (IE) nie sú za rok 2017 dostupné.

3

Vízia EÚ pre oblasť odborného vzdelávania a prípravy

Silné politiky v oblasti odborného vzdelávania sú nevyhnutné na podporu kvalifikovanej, vyškolenej a pružnej pracovnej sily a trhov práce reagujúcich na hospodárske zmeny. EÚ vytvorila základy na podporu prostredia OVP v Európe prostredníctvom škály iniciatív vrátane kľúčových zásad a cieľov pre budúcnosť OVP.

Stručný kontext politiky EÚ v oblasti odborného vzdelávania a prípravy

Politiky EÚ dlhodobo podporujú a posilňujú oblasť OVP po celej Európe. Už v roku 1963 EÚ stanovila všeobecné zásady realizácie spoločnej politiky v oblasti odbornej prípravy a zriadila Poradný výbor pre odbornú prípravu. Od prelomu 21. storočia sa politika EÚ výrazne sústreďuje na OVP, obzvlášť však po spustení európskej stratégie pre posilnenú spoluprácu v odbornom vzdelávaní a príprave v roku 2002 (tzv. kodanský proces). Následne sa zaviedli kľúčové nástroje, ako sú [Europass](#) a [EKR](#) na zvýšenie transparentnosti v oblasti zručností a kvalifikácií. Vlakové programy financovania, ako je [Európsky sociálny fond plus \(ESF+\)](#) a [Erasmus+](#), podporujú vzdelávanie, odbornú prípravu, zručnosti a celoživotné vzdelávanie.

Po finančnej kríze sa politika EÚ usilovala o ďalšie investície do vysokokvalitného OVP s cieľom posilňovať inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast v záujme riešenia vysokej miery nezamestnanosti mladých s osobitným dôrazom na podporu učenia sa na pracovisku, zabezpečenie kvality, zlepšenie dostupnosti OVP, posilňovanie kľúčových zručností a profesijný rozvoj školiteľov OVP. V tomto kontexte je zásadnou iniciatívou [záruka pre mladých ľudí](#), ktorá využíva oblasť OVP na uľahčenie prechodu mladých ľudí na pracovný trh od roku 2013. Nedávna [Konceptcia sektorovej spolupráce](#) v oblasti zručností sa zameriava na preklopenie medzier v zručnostiach v rámci odvetví, a to aj prostredníctvom rozvíjania programov a kvalifikácií OVP. [Európska klasifikácia zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolani \(ESCO\)](#) zase pomohla zlepšiť viacjazyčnú klasifikáciu zručností a kvalifikácií.

Hlavné riadiace orgány EÚ pre spoluprácu v oblasti odborného vzdelávania a prípravy

O iniciatívach súvisiacich s OVP diskutujú členské štáty, sociálni partneri a Komisia na rokovaníach **Poradného výboru pre odbornú prípravu a generálnych riaditeľov pre OVP**.

Poradný výbor pre odbornú prípravu pomáha EÚ s vykonávaním jej politiky v oblasti OVP od roku 1963. Poradný výbor pre odbornú prípravu prakticky pokrýva širšiu oblasť OVP a vzdelávania dospelých a reaguje na skutočnosť, že politiky v oblasti OVP sa typicky začleňujú do širších systémov vzdelávania a odbornej prípravy.

Na rokovania generálnych riaditeľov pre OVP sa schádzajú zástupcovia na vysokej úrovni z ministerstiev zodpovedných za OVP z 35 krajín spolu s európskymi sociálnymi partnermi. Na týchto stretnutiach sa pravidelne diskutuje o strategických politikách v oblasti OVP a reformách na úrovni krajín. Toto fórum má aj výhľadovú úlohu poskytovať vedenie európskej spolupráci v oblasti OVP.

Od roku 2002 prispeli stretnutia generálnych riaditeľov pre OVP k posilneniu spolupráce členských štátov, kandidátskych krajín, krajín Európskeho združenia voľného obchodu/Európskeho hospodárskeho priestoru a európskych sociálnych partnerov v oblasti OVP v rámci **kodanského procesu**. Ide o dobrovoľný proces, ktorý krajiny vykonávajú s cieľom zlepšiť výkonnosť, kvalitu a atraktivnosť OVP v Európe.

Agentúry EÚ podporujúce spoluprácu v oblasti odborného vzdelávania a prípravy

[Cedefop](#), Európske centrum pre rozvoj odbornej prípravy, podporuje spoluprácu v oblasti OVP a prispieva k rozvíjaniu politického programu od svojho vytvorenia v roku 1975. Cedefop spolupracuje s Európskou komisiou, členskými štátmi EÚ a so sociálnymi partnermi v záujme rozvíjania, podpory a vykonávania politik v oblasti OVP, zručností a kvalifikácií.

Cedefop poskytuje informácie, výskum, analýzy a dôkazy na priesečníku OVP a pracovného trhu. Jeho práca zahŕňa: systémy OVP, učňovskú prípravu, OVP a možnosti zvyšovania úrovne zručností dospelých, poradenstvo, uznávanie a financovanie OVP, kvalifikácie a kvalifikačné rámce, učiteľov a školiteľov, informovanosť pre oblasť zručností a budúcnosť práce, s dôrazom na zelené zručnosti a digitalizáciu. Cedefop ako platforma pre tvorcov politik, sociálnych partnerov, výskumníkov, odborníkov a iných zainteresovaných strán z oblasti OVP a pracovného trhu podporuje sprístupňovanie poznatkov a získavanie poznatkov v oblasti politiky. Zohráva významnú úlohu pri monitorovaní vykonávania priorit a opatrení, ako boli stanovené v odporúčaní Rady týkajúcom sa OVP a v Osnabrúckej deklarácii.

[Európska nadácia pre odborné vzdelávanie \(ETF\)](#) pomáha susedným krajinám pri reforme ich systémov vzdelávania, odbornej prípravy a pracovného trhu. ETF vďaka svojim 25-ročným skúsenostiam úzko spolupracuje s vládami, podnikmi a so sociálnymi partnermi na úrovni EÚ s cieľom maximálne využívať schopnosti a zručnosti ľudí. ETF v súčasnosti podporuje personálny rozvoj ľudí v 29 krajinách susediacich s EÚ. Usiluje sa propagovať sociálnu mobilitu a začlenenie, reformu systémov vzdelávania a odbornej prípravy a rovnováhu systémov s potrebami pracovného trhu.

Európsky program v oblasti zručností z roku 2020 stanovil kvantitatívne ciele zvyšovania úrovne zručností (zlepšovania existujúcich zručností) a získavania nových zručností (nadobúdania nových zručností) na obdobie piatich rokov. Dvanásť opatrení programu sa sústreďuje na podporu spolupráce členských štátov, spoločností a sociálnych partnerov s cieľom umožniť ľuďom využívať celoživotné vzdelávanie, ako aj na použitie rozpočtu EÚ ako katalyzátora na uvoľnenie verejných a súkromných investícií do zručností. Program funguje v súčinnosti s Európskym vzdelávacím priestorom a Akčným plánom digitálneho vzdelávania v záujme posilnenia digitálnych zručností a vytvorenia holistického európskeho priestoru pre vzdelávanie, ktorý je v prospech všetkých učiacich sa, učiteľov a inštitúcií.

[Pakt pre zručnosti](#) je prvým z hlavných opatrení Európskeho programu v oblasti zručností a verejné aj súkromné organizácie pozýva spojiť sily a vykonávať konkrétne opatrenia zamerané na zvyšovanie úrovne zručností ľudí v Európe a na získavanie nových zručností. V programe v oblasti zručností sa tiež oznamuje iniciatíva v súvislosti s individuálnymi vzdelávacími účtami, ktorej cieľom je uľahčiť prístup dospelých ľudí v produktívnom veku k odbornej príprave a umožniť im úspešne zvládať presuny na trhu práce.

Odborné vzdelávanie a príprava v širšom kontexte politiky EÚ

Vzdelávanie, odborná príprava a zručnosti stoja v centre politiky EÚ. Európska zelená dohoda, nová priemyselná stratégia pre Európu, akčný plán pre obehové hospodárstvo aj stratégia EÚ v oblasti biodiverzity – všetky zdôrazňujú významnú úlohu zručností a odbornej prípravy pri podpore udržateľného rastu a prechodu na zelené hospodárstvo. V stratégii pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu sa načrtáva hodnota zručností pre podniky a v stratégii pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 sa vyzdvihuje význam zručností pri odstraňovaní rodových stereotypov a dosahovaní rodovej rovnosti v mnohých profesiách. Nástroj NextGenerationEU, teda plán, ktorý má vyviešť EÚ z pandémie ochorenia COVID-19, rovnako predpokladá vyčlenenie finančných prostriedkov na OVP, keďže sa usiluje dosiahnuť, aby boli Európa aj jej hospodárstvo zelenšie, digitálnejšie a silnejšie než kedykoľvek predtým.

Nový komplexný prístup k odbornému vzdelávaniu a príprave

V odporúčaní Rady týkajúcom sa OVP pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť sa vymedzujú kľúčové zásady, ktorými sa má zabezpečiť, aby OVP poskytovalo príležitosti na kvalitné vzdelávanie mladých ľudí aj dospelých. Odporúčanie sa výrazne zameriava na zvýšenie flexibility, posilnenie príležitostí na učenie sa na pracovisku a učňovskú prípravu, ako aj na zlepšenie zabezpečovania kvality.

V odporúčaní Rady, ktoré vychádza zo [stanoviska Poradného výboru pre odbornú prípravu z roku 2018](#) o budúcnosti odborného vzdelávania a prípravy po roku 2020, sa stanovuje vízia politiky v oblasti OVP, ktorá:

- v časoch demografických zmien a počas všetkých hospodárskych cyklov poskytuje mladým ľuďom a dospelým znalosti, zručnosti a kompetencie, ktoré im umožnia prosperovať na vyvíjajúcom sa trhu práce a v spoločnosti a riadiť obnovu a spravodlivú transformáciu na zelené a digitálne hospodárstvo,
- podporuje inkluzívnosť a rovnaké príležitosti a prispieva k dosiahnutiu odolnosti, sociálnej spravodlivosti a prosperity pre všetkých,
- podporuje európske systémy OVP v medzinárodnom kontexte tak, aby sa uznávali ako celosvetová referencia pre učiacich sa v OVP.

V odporúčaní sa stanovujú aj tieto ciele na úrovni EÚ, ktoré by sa mali dosiahnuť do roku 2025:

- podiel zamestnaných absolventov OVP je aspoň **82 %**,
- **60 %** čerstvých absolventov OVP využíva počas svojho vzdelávania možnosť učiť sa na pracovisku,
- **8 %** učiacich sa v OVP využíva vzdelávaciu mobilitu v zahraničí.

Prvý a tretí cieľ vychádzajú z existujúcich referenčných hodnôt zamestnateľnosti absolventov a mobility v oblasti OVP na základe rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“), druhý cieľ vychádza z [odporúčania Rady týkajúceho sa európskeho rámca pre kvalitnú a účinnú učňovskú prípravu](#) z marca 2018.

Podnietenie reformy v Európe

Členské štáty sa zaviazali vykonávať opatrenia na podporu reforiem OVP na vnútroštátnej úrovni spolu so sociálnymi partnermi a s inými zainteresovanými stranami. Tieto reformy na vnútroštátnej úrovni sú z pohľadu naplnenia vízie OVP zásadné.

Zásady reforiem na vnútroštátnej úrovni

Reformy by mali vychádzať z týchto zásad, podľa ktorých OVP

- **sa má pohotovo prispôbovať zmenám na trhu práce:** Členské štáty by mali vytvoriť primerané rámce a opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby OVP poskytovalo vyvážený pomer zručností a rýchlo reagovalo na požiadavky meniaceho sa trhu práce (napr. formou mechanizmov na predvídanie potrebných zručností). Na dosiahnutie relevancie OVP na pracovnom trhu sú efektívnymi prístupmi najmä učenie sa na pracovisku a učňovská príprava.
- **má mať v centre záujmu flexibilitu a možnosti postupu:** Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli programy OVP personalizované a zamerané na učiacich sa. To pomáha dosahovať silnú angažovanosť a zatriktívňovať dráhu OVP a vedie to k zvýšeniu zamestnateľnosti. Kvalifikácie v odbornej príprave by sa mali rozčleniť na menšie jednotky a relevantné výstupy vzdelávania, čo umožní flexibilne a prispôbene aktualizovať obsah, aby napĺňal individuálne potreby.
- **má byť hnacou silou inovácie a rastu:** OVP by malo byť súčasťou hospodárskych, priemyselných a inovačných stratégií vrátane stratégií súvisiacich s obnovou a so zelenou a s digitálnou transformáciou. Inštitúcie v oblasti OVP by mali disponovať najmodernejšou infraštruktúrou a digitalizačnými stratégiami a OVP by sa malo prispôbiť a rozšíriť tak, aby podporovalo nadobúdanie podnikateľských, digitálnych a zelených zručností, a to najmä pre dospelých. To by malo pomôcť pripraviť Európu na zelenú a digitálnu transformáciu a podporiť povolania, po ktorých je veľký dopyt.
- **má byť atraktívnou možnosťou založenou na modernom a digitalizovanom poskytovaní zručností a odbornej prípravy:** Členské štáty by mali zatriktívňovať OVP prostredníctvom inovácií a modernizácie, najmä z hľadiska nových vzdelávacích prostredí, nástrojov, vyučovacích metód, s osobitným zameraním na digitalizáciu. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy by mali umožňovať vertikálne a horizontálne dráhy medzi OVP, všeobecným školským vzdelávaním, vysokoškolským vzdelávaním a vzdelávaním dospelých.
- **má podporovať rovnosť príležitostí:** Programy OVP by mali byť inkluzívne a prístupné aj zraniteľným skupinám, ako sú osoby so zdravotným postihnutím, osoby bez zručností alebo kvalifikácie, príslušníci menšín, osoby s migrantským pôvodom a osoby, ktoré majú pre svoje socio-ekonomické prostredie alebo miesto, kde bývajú, menšie príležitosti. Cielené opatrenia a flexibilné formáty prípravy by mohli pomôcť predchádzať predčasnému ukončeniu vzdelávania a odbornej prípravy a pri prechode zo školy do práce.
- **má byť podporené kultúrou zabezpečovania kvality:** [Európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy \(EQAVET\)](#) vychádza zo súboru orientačných deskriptorov a spoločných referenčných ukazovateľov zabezpečenia kvality v OVP, ktoré sa uplatňujú na úrovni systému, ako aj na úrovni poskytovateľov podľa vnútroštátneho kontextu. Národné referenčné body rámca EQAVET pre zabezpečenie kvality odborného vzdelávania a prípravy majú svoju úlohu pri prepájaní vnútroštátnych a regionálnych zainteresovaných strán a pri pomoci pri ďalšom rozvíjaní a vykonávaní rámca EQAVET.

Európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET) a Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET)

Odporúčaním Rady týkajúcim sa OVP z novembra 2020 sa nahrádzajú predchádzajúce odporúčania týkajúce sa rámca EQAVET a Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu ECVET, ktoré boli prijaté v roku 2009.

Rámcom EQAVET sa vymedzuje referenčný rámec na podporu členských štátov pri zvyšovaní kvality ich systémov VOP a zvyšuje sa transparentnosť, pokiaľ ide o mechanizmy zabezpečovania kvality v OVP. Počas desiatich rokov vykonávania sa rámcom EQAVET stimulovali reformy národných systémov zabezpečovania kvality, rámec však výrazne neprispel k zlepšeniu transparentnosti z hľadiska mechanizmov zabezpečovania kvality. Navyše sa väčšinou uplatňoval na počítačové odborné vzdelávanie a prípravu v školách.

EQAVET sa posilňuje aktualizovaným rámcom EQAVET začleneným do odporúčania týkajúceho sa OVP, ktorým sa kladie dôraz na kvalitu výstupov vzdelávania, certifikáciu, hodnotenie, konzultácie so zainteresovanými stranami, úlohu učiteľov a školiteľov, učenie sa na pracovisku, digitálne vzdelávanie a flexibilitu. Na úrovni EÚ sa zaviedli partnerské preskúmania zabezpečovania kvality pre systémy OVP s cieľom zlepšiť vzájomné učenie, dosiahnuť vyššiu transparentnosť zabezpečovania kvality a posilniť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi.

Systém ECVET vznikol na účely zlepšenia uznávania, zhromažďovania a prenosu vzdelávacích výstupov. Takto sa mala podporovať mobilita a celoživotné vzdelávanie, ako aj vytvorenie kreditného systému EÚ v oblasti OVP. ECVET pomohol zvýšiť mobilitu prostredníctvom využívania a dokumentácie jednotiek vzdelávacích výstupov a súvisiacich vzdelávacích výstupov. Konceptia bodov ECVET sa však vo všeobecnosti neuplatňovala a ECVET nevedel k vytvoreniu Európskeho systému kreditov v oblasti OVP.

Týmto odporúčaním Rady sa nahradilo odporúčanie o systéme ECVET tým, že sa doň zahrnuli kľúčové zásady bývalého nástroja ECVET súvisiace s flexibilitou, kým nástroje podporujúce mobilitu učiacich sa v OVP (dohoda o vzdelávaní a memorandum o porozumení) sa budú ďalej rozvíjať v rámci iných nástrojov EÚ (napr. Erasmus+). V prípade odborných kvalifikácií na postsekundárnej a terciárnej úrovni sa bude naďalej uplatňovať [Európsky systém prenosu a zhromažďovania kreditov \(ECTS\)](#).

V dôsledku opatrení prijímanými členskými štátmi a podporenými spoluprácou EÚ v oblasti OVP a vyššie uvedenými zásadami by OVP mala byť pohotovo sa prispôsobujúca, flexibilná a atraktívna možnosť založená na rovnakých príležitostiach a kultúre zabezpečovania kvality. Konkrétne by sa opatreniami mali:

- **Propagovať a podporovať udržateľné partnerstvá pre riadenie OVP** na regionálnej aj sektorovej úrovni, a to v súlade s vnútroštátnym kontextom, prípadne prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev. Opatrenia by mali zahŕňať sociálnych partnerov a všetky príslušné zainteresované strany vrátane:

- inštitúcií OVP,
- priemyselných odvetví a podnikov všetkých veľkostí,
- verejných a súkromných služieb zamestnanosti,

- učiteľov a školiteľov OVP a ich zástupcov,
- sprostredkovateľských orgánov (ako sú priemyselné, obchodné a remeselné komory),
- profesijných a odvetvových organizácií,
- národných koordinátorov pre záruku pre mladých ľudí, ESF+ a ďalšie iniciatívy EÚ,
- odvetvia informačných technológií,
- centier excelentnosti OVP,
- klastrov, organizácií učiacich sa a rodičov, ako aj miestnych, regionálnych a vnútroštátnych orgánov.

Spolupráca medzi zainteresovanými stranami OVP na vnútroštátnej úrovni je nevyhnutá, ak sa má zabezpečiť, aby boli reformy vhodne vypracované, vykonávané a správne pochopené na úrovni aplikujúcich odborníkov a ostatných zainteresovaných strán.

- **Čo najlepšie využívať nástroje transparentnosti.** Opatrenia by mali čo najlepšie využívať nástroje, ako sú európsky kvalifikačný rámec, Europass, Európska klasifikácia zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolání (ESCO) a Európsky systém prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS), na uľahčenie uznávania zručností, kvalifikácií a výsledkov študijných pobytov v zahraničí. Prostredníctvom Europassu si učitelia môžu zaznamenávať svoje skúsenosti, zručnosti a kvalifikácie v online profile, mať prístup k profesionálnemu poradenstvu,

informáciám o skúsenosti v oblasti mobility a o digitálnych certifikátoch, prijímať návrhy a vyhľadávať príležitosti v oblasti vzdelávania a pracovné príležitosti.

- **Čo najlepšie využívať finančné prostriedky a nástroje EÚ podporujúce reformy a/alebo investície v oblasti OVP.** Opatrenia by mali stimulovať ďalšie investície do odborného vzdelávania a prípravy tak z verejného, ako aj zo súkromného sektora. Príklady finančných prostriedkov a nástrojov EÚ pozrite v časti „Financovanie“.
- **Vymedziť opatrenia na základe príslušných existujúcich vnútroštátnych opatrení a finančných rámcov do mája 2022** (tzv. „vnútroštátne vykonávacie plány“). Tieto opatrenia sa majú zamerať na začlenenie digitalizácie a environmentálnej udržateľnosti do celého odvetvia OVP.

[Komunita európskych odborníkov v oblasti OVP](#) v rámci elektronickej platformy vzdelávania dospelých v Európe sa napríklad usiluje o posilňovanie komunity OVP v EÚ. Svojím zameraním na online/dištančné vzdelávanie, zelené zručnosti, sociálne začlenenie a mobilitu učiacich sa pomáha odborníkom, ako sú učiteľia, školitelia a vnútropodnikovní školitelia, zoznamovať sa s politickými iniciatívami na európskej úrovni a spolupracovať medzi sebou, aby takto nachádzali zaujímavé nástroje a zdroje poskytovania OVP.

Konkrétne záväzky na vnútroštátnej úrovni

[Osnabrückú deklaráciu](#), ktorou sa vymedzuje záväzok pracovať do roku 2025 na rozličných opatreniach na základe odporúčania týkajúceho sa OVP, schválili ministri zodpovední za OVP v 27 štátoch EÚ, Európskom hospodárskom priestore/Európskom združení voľného obchodu a kandidátskych krajinách, európski sociálni partneri aj Európska komisia. Deklaráciu rovnako podporili združenia poskytovateľov OVP v EÚ a zástupcovia učiacich sa.

Deklarácia dopĺňa odporúčanie Rady tým, že sa v nej vymedzujú konkrétne opatrenia na obdobie rokov 2021 – 2025 na vnútroštátnej úrovni aj úrovni EÚ, pričom sa zameriava na štyri hlavné oblasti:

- **Odolnosť a excelentnosť prostredníctvom kvalitného, inkluzívneho a flexibilného OVP:** Flexibilné a odolné OVP by malo byť schopné prispôbiť sa zmenám a premieňať problémy na príležitosti. Týmto spôsobom prinesie inovácie, produktivitu a odolnosť do hospodárstiev a spoločností na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej aj európskej úrovni. OVP umožňuje občanom vysporiadať sa so zmenami, no malo by im umožňovať zmeny aj formovať. Inovácie v oblasti OVP úzko súvisia s novými zručnosťami, učebnými plánmi, metodikami vzdelávania a prognostickými nástrojmi.

- **Vytvorenie novej kultúry celoživotného vzdelávania:** Nová kultúra celoživotného vzdelávania by mala jednotlivcom umožniť, aby mali prospech z kariérneho poradenstva počas celého svojho života. Rovnako by im mala pomôcť zapájať sa do kvalitných a inkluzívnych programov OVP a získavať kľúčové zručnosti na aktívne riadenie ich vzdelávania, odbornej prípravy a zamestnania s podporou zainteresovaných strán.
- **Udržateľnosť:** Hlavnou hnacou silou udržateľnosti sú podniky, organizácie súkromného sektora a spoločenské iniciatívy. Oblasť počiatočného a ďalšieho OVP by sa mala usilovať o zakotvenie zručností pre udržateľnosť do svojich predpisov a postupov. Rast v mnohých sektoroch vrátane vzdelávania a odbornej prípravy stimuluje aj technologický vývoj. Prostredia s otvoreným zdrojovým kódom/prostredia digitálneho vzdelávania sprístupňujú vzdelávanie o udržateľnom rozvoji.
- **Oblasť európskeho vzdelávania a prípravy a medzinárodné OVP:** Globalizácia trhov a demografické trendy naznačujú, že systémy OVP a inštitúcie na vnútroštátnej, národnej aj sektorovej úrovni sa musia prispôbiť a modernizovať. Zároveň poskytuje veľký potenciál na posilnenie Európy ako ústredného centra vzdelávania a prípravy.

Deklarácia predstavuje jasný záväzok členských štátov k zlepšeniu systémov OVP v celej EÚ v nadchádzajúcich rokoch, a to v súčinnosti so zásadami a s opatreniami z odporúčania Rady týkajúceho sa OVP.

5

Opatrenia a iniciatívy na podporu členských štátov

EÚ kontinuálne pracuje na podpore členských štátov pri ich reformách v oblasti OVP. EÚ sa usiluje podnietiť spoluprácu členských štátov a uľahčiť koordináciu v oblastiach zamestnanosti a OVP a zároveň plne rešpektovať zodpovednosť členských štátov za obsah a organizáciu takejto prípravy.

Niekoľko iniciatív EÚ poskytuje užitočné nástroje a podporu pre zainteresované strany v rámci OVP a môže členským štátom pomôcť zvyšovať kvalitu a transparentnosť ich systémov OVP, čím by sa vízia EÚ týkajúca sa OVP stala realitou v celej Európe.

Centrá excelentnosti OVP

[Centrá excelentnosti](#) sú nadnárodné kolaboratívne siete zamerané na stimuláciu inovácií a excelentnosti v oblasti OVP. Združujú širokú škálu miestnych a regionálnych partnerov vrátane poskytovateľov OVP (na vyššej sekundárnej a terciárnej úrovni), zamestnávateľov, výskumných centier a sociálnych partnerov s cieľom spoločne vytvárať „ekosystémy zručností“. Takto prispievajú k inovatívnemu, inkluzívnemu a udržateľnému hospodárstvu.

Iniciatíva centier excelentnosti OVP je harmonizovaná s programom v oblasti zručností a európskym vzdelávacím priestorom a jej cieľom je vytvoriť v rokoch 2021 až 2027 sto centier excelentnosti OVP pomocou prostriedkov z fondu Erasmus+. Podporuje členské štáty, sociálnych partnerov a poskytovateľov OVP pri realizovaní cieľov odporúčania Rady týkajúceho sa OVP a Osnabrúckej deklarácie.

Centrá excelentnosti priťahujú pozornosť mnohých partnerov z celého sveta – na výzvu Erasmus+ z roku 2021 reagovalo vyše 1 700 organizácií z 55 krajín – čo poukazuje na ich potenciál podporiť internacionalizáciu európskej oblasti OVP a nadviazať dlhodobé partnerstvá s organizáciami za hranicami Európy. Centrá excelentnosti môžu byť kľúčovými stavebnými prvkami naplnenia cieľa EÚ, ktorým je dosiahnuť, aby sa Európa stala referenčným bodom pre vysokokvalitné zručnosti svetového formátu.

Zelené a digitálne zručnosti

EÚ zdôrazňuje význam opatrení na podporu dvojakej zelenej a digitálnej transformácie s cieľom dosiahnuť spravodlivejšie, odolnejšie a udržateľnejšie európske hospodárstvo. Dvojaká transformácia je ústredným prvkom politického programu Komisie, o čom svedčí aj Európsky program v oblasti zručností z roku 2020, Akčný plán digitálneho vzdelávania aj Európska zelená dohoda.

Inštitúcie a systémy OVP majú skvelú pozíciu pri uľahčovaní zvyšovania úrovne zručností a získavania nových zručností, ktoré sú základnou podmienkou, ak má byť transformácia spravodlivá a inkluzívna.

Erasmus+ a [Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti](#) (súčasť nástroja NextGenerationEU) sa môžu formou OVP využiť, aby pripravili ľudí na príležitosti pracovného trhu, ktoré budú dôsledkom tejto dvojakej transformácie.

Navyše sa budú naďalej podporovať intenzívne kurzy digitálneho vzdelávania a bude sa aktualizovať rámec EÚ DigComp (rámec digitálnych kompetencií pre občanov) tak, aby odrážal nový a vznikajúci technologický vývoj, ako je umelá inteligencia, zhromažďovanie údajov o všetkých aspektoch života a zelené zručnosti. Vytvorený bol aj podobný [rámec kompetencií v oblasti udržateľnosti](#) s cieľom umožniť spoločné chápanie kľúčových kompetencií potrebných na zelenú transformáciu.

Digitalizáciu škôl podporuje nástroj [SELFIE](#) (nástroj sebareflexie o účinnom vzdelávaní podporou využívania inovatívnych vzdelávacích technológií). Nástroj je bezplatne dostupný a školy, vrátane škôl OVP, si ho môžu prispôsobiť, aby pochopili a začlenili digitálnu technológiu do svojej vyučovacej a vzdelávacej praxe. SELFIE zbiera anonymizovanú spätnú väzbu od študentov, učiteľov, vedenia školy prostredníctvom dotazníka o tom, ako sa v danej škole využíva technológia. Nástroj potom vytvorí správu o silných a slabých stránkach školy pri využívaní technológie.

V októbri 2021 spustila Európska únia [rozšírenie](#) SELFIE, ktoré sa zameriava na učenie na pracovisku. Nový modul zahŕňa názory vnútropodnikových školiteľov, čím sa do postupu začleňujú aj spoločnosti, a rovnako tak učiaci sa, učitelia a vedenie školy. To umožní školám OVP a spoločnostiam zapojeným do odbornej prípravy spoločnú diskusiu o najlepších spôsoboch digitalizácie vzdelávania a prípravy, ktoré poskytujú. Nateraz je rozšírenie dostupné vo všetkých 24 jazykoch EÚ ako súčasť hlavného nástroja SELFIE.

Posilnená podpora učňovskej prípravy

V iniciatívach, ako sú záruka pre mladých ľudí, [Európske združenie učňovskej prípravy](#) a [Služba podpory pre učňovskú prípravu](#), sa spájajú vlády a zainteresované strany v záujme posilnenia učňovskej prípravy a zvýšenie povedomia a záväzku smerom k zlepšeniu OVP.

Obnovené Európske združenie učňovskej prípravy podporuje národné koalície, MSP a posilňuje zapojenie sociálnych partnerov, a to aj na úrovni odvetví. Združenie mobilizuje miestne a regionálne orgány a podporuje zastúpenie učňov v členských štátoch. Stimuluje zelenú, digitálnu a inkluzívnu učňovskú prípravu, ktorá je v prospech zamestnávateľov aj mladých ľudí, keďže sa tak pripravuje zručná pracovná sila v širokej škále odvetví. Služba podpory sa usiluje o zvyšovanie kvality učňovskej prípravy v Európe tým, že poskytuje online zdroje a príležitosti na tvorenie sietí, čím umožňuje jednotlivcom, aby sa pripojili, vzdelávali a boli aktívni.

EÚ posilní a podporí tak združenie, ako aj službu podpory pre učňovskú prípravu.

Európsky týždeň odborných zručností

Od roku 2016 prepája [Európsky týždeň odborných zručností](#) (VET Week) (po slovensky týždeň OVP) miestne, regionálne a vnútroštátne organizácie s cieľom osláviť úspechy OVP v Európe. Výročným podujatím sa zvyšuje povedomie o potenciáli OVP, pokiaľ ide o tvorbu pracovných miest a podporu kariéry a poskytuje príležitosti na výmenu informácií a osvedčených postupov.

Týždeň OVP je plný podujatí a činností, ktoré organizujú partnerské organizácie po celej Európe, každý rok má pritom inú tému, ktorou sa poukazuje na význam OVP a zručností. Mnohí odborníci tu vystupujú ako rečníci a poskytujú svoje názory účastníkom konferencií alebo online podujatí. Týždeň odborných zručností je zároveň oslavou ocenení za excelentnosť v oblasti

OVP (VET Excellence Awards), ktorými sa do centra pozornosti dostávajú inšpiratívne osobnosti a organizácie.

Spoločné európske odborné profily

Spoločné európske odborné profily sú ďalším inovatívnym prvkom excelentnosti a internacionalizácie OVP. Týmto profilmi sa môže vymedziť spoločný súbor výsledkov vzdelávania, ktorý sa môže využiť pri rozvíjaní spoločných učebných plánov v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, kvalifikácií a mikrocertifikátov. Profily môžu uľahčovať mobilitu učiacich sa a pracovníkov a podporovať automatické uznávanie kvalifikácií OVP a výsledky vzdelávania v zahraničí. Profily majú byť súčasťou platformy Europass a ak to bude možné, mali by byť doplnené o digitálny vzdelávací obsah.

Partnerské preskúmania zabezpečovania kvality na úrovni systému odborného vzdelávania a prípravy

Partnerské preskúmania sú druhom dobrovoľného vzájomného učenia, ktorých cieľom je dosiahnutie vyššej transparentnosti a efektívnosti systémov zabezpečovania kvality. V odporúčaní týkajúcom sa OVP sa uvádzajú partnerské preskúmania zabezpečovania kvality na úrovni systému OVP ako konkrétne opatrenia na posilnenie dôvery a transparentnosti medzi členskými štátmi a zlepšenie vzájomného vzdelávania v celej EÚ. EÚ bude spolupracovať s členskými štátmi na zvýšení transparentnosti vnútroštátneho vývoja v oblasti OVP prostredníctvom partnerského preskúmania zabezpečovania kvality, využívajúc prácu rámca EQAVET, ktorým sa prispelo k viacerým reformám vnútroštátnych systémov zabezpečovania kvality.

Mikrocertifikáty

Mikrocertifikát je záznam o výsledkoch vzdelávania, ktoré učiaci sa nadobudol po absolvovaní vzdelávania nevelkého rozsahu. V odporúčaní Rady týkajúcom sa OVP sa Európska komisia vyzýva na „preskúmanie koncepcie a využívania mikrocertifikátov.“ Mikrocertifikáty umožňujú cielené, flexibilné nadobúdanie zručností na napĺňanie nových a vznikajúcich potrieb v spoločnosti a na trhu práce, pričom ale nenahrádzajú tradičné kvalifikácie. Mikrocertifikáty môže vytvoriť a ponúkať viacero poskytovateľov v rozličnom formáte, môže ísť o neformálne aj informálne kontexty.

V decembri 2021 sa v návrhu Komisie na odporúčania Rady o mikrocertifikátoch pre celoživotné vzdelávanie a zamestnateľnosť zdôraznila spoločná definícia a spoločný formát opisu mikrocertifikátov, ako aj súbor zásad na ich tvorbu a vydávanie. Tieto stavebné prvky môžu využiť poskytovatelia mikrocertifikátov v celej EÚ vrátane poskytovateľov ďalšieho OVP na posilnenie dôvery, kvality a využívania mikrocertifikátov.

Financovanie

Financovanie z prostriedkov EÚ zohráva kľúčovú úlohu pri napĺňaní opatrení, ako boli opísané, a zabezpečovaní OVP, ktoré bude v členských štátoch dostatočne rozvinuté a posilňované.

Prostriedky a programy EÚ, ako sú nástroj NextGenerationEU a jeho piliere – Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a REACT-EU, ESF+, Erasmus+, Európsky fond regionálneho rozvoja, InvestEU, Horizont Európa, Interreg, Digitálna Európa, Mechanizmus spravodlivej transformácie a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka – sú dostupné v záujme podpory realizácie vnútroštátnych záväzkov k budúcnosti OVP.

Program Erasmus+ na roky 2021 – 2027 tiež zahŕňa finančné prostriedky na podporu medzinárodnej mobility pre takmer 2 milióny učiacich sa a pracovníkov OVP a takisto rozpočet vo výške 400 miliónov EUR na financovanie stovky sietí centier excelentnosti OVP počas tohto obdobia.

Tieto príležitosti financovania môžu pomôcť posilniť podporu pre učňovské prípravy, digitalizáciu inštitúcií OVP a reformy v oblasti OVP s cieľom zlepšiť programy získavania nových zručností, najmä pre tých, ktorí pracujú v sektoroch hlboko zasiahnutých pandemiou ochorenia COVID-19.

Ak ste zainteresovaná strana z oblasti OVP, tieto iniciatívy poskytujú podporu, usmernenia a užitočné nástroje, aby nám spoločne pomohli naplniť komplexnú víziu EÚ do budúcnosti OVP. OVP má zásadnú úlohu pri zabezpečení toho, aby občania Európy disponovali tými správnymi zručnosťami pre súčasné aj budúce pracovné miesta.

Ak budú členské štáty nasledovať cestu, ktorá bola vytýčená v odporúčaní a načrtnutá aj v tejto brožúre, môžu prispieť k dvojakej zelenej aj digitálnej transformácii Európy a zároveň zaručiť, aby všetci v Európe mali prístup ku kvalitnému a k inkluzívnemu vzdelávaniu, odbornej príprave a celoživotnému vzdelávaniu, aby sa tak mohli plne zapájať do života v spoločnosti, hladko prejsť na trh práce a aby mohli v konečnom dôsledku excelovať vo svojej kariére.

Príloha

	Učiaci sa zapísaní do vyššieho sekundárneho OVP z celkového počtu učiacich sa vo vyššom sekundárnom vzdelávaní ⁵			Miera zamestnanosti čerstvých absolventov OVP (vo veku 20 – 34 rokov)			Miera zamestnanosti čerstvých absolventov všeobecného vzdelávania (vo veku 20 – 34 rokov)		
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	2017	2018	2019	2018	2019	2020	2018	2019	2020
EÚ27	48,1	48,4	48,4	79,0	79,1	76,1	63,7	62,8	58,3
Belgicko	57,8	56,8	56,2	76,7	77,1	76,5	43,9	61,6	61,3
Bulharsko	50,7	52,9	52,1	66,4	73,5	69,6	68,6	63,0	59,3
Česko	72,4	71,3	70,5	87,7	86,8	84,8	80,6	75,9	68,5
Dánsko	38,9	37,7	37,3	85,0	84,7	84,5	77,1	77,1	79,1
Nemecko	45,6	46,5	48,1	92,4	93,4	93,4	68,7	66,8	61,4
Estónsko	40,7	40,1	39,8	76,6	86,2	79,9	68,8	62,6	63,9
Írsko	neuvádza sa	35,7	27,6	76,9	75,9	73,5	71,5	69,9	56,0
Grécko	28,8	28,5	29,1	50,5	50,9	43,7	45,2	51,3	48,4
Španielsko	35,3	35,8	36,4	70,0	66,0	50,3	64,1	53,6	51,5
Francúzsko	39,9	39,3	39,3	72,2	68,8	68,5	47,2	50,8	43,0
Chorvátsko	69,6	69,2	69,0	68,8	73,9	73,7			
Taliansko	55,3	53,6	53,0	53,9	56,6	53,3	36,2	38,3	37,0
Cyprus	16,7	16,7	16,9	67,3	70,2	59,0	69,4	73,8	68,8
Lotyšsko	38,6	38,9	38,9	75,8	65,6	70,2	73,4	74,2	72,9
Litva	27,4	26,8	26,1	79,2	67,3	56,8	75,6	69,6	53,0
Luxembursko	61,6	61,6	61,9	95,4	100,0		71,9	73,7	73,4
Maďarsko	23,0	38,0	44,0	87,1	86,3	80,0	75,7	71,7	69,4
Malta	27,1	28,5	27,7	91,0	91,2	89,5	91,2	86,0	88,0
Holandsko	68,2	67,5	67,5	87,9	90,4	84,7	89,1	78,7	58,6
Rakúsko	68,6	68,4	68,8	87,3	88,0	85,4	77,4	64,0	69,6
Poľsko	51,7	52,1	52,5	78,4	78,9	78,0	72,5	71,0	65,7
Portugalsko	40,7	39,7	39,0	77,4	76,0	73,0	69,7	70,9	69,1
Rumunsko	56,2	56,2	56,2	69,0	67,7	68,7	62,8	63,6	60,4
Slovinsko	70,9	70,9	70,8	84,5	79,1	71,6	66,6	77,3	57,9
Slovensko	68,9	67,8	67,5	84,7	84,6	80,7	84,3	86,8	69,3
Fínsko	71,6	71,6	68,7	78,5	80,4	74,6	76,9	82,9	76,4
Švédsko	34,1	35,4	35,2	88,0	87,4	85,3	79,4	83,0	77,5

⁵ Upozorňujeme, že farebnosť stĺpcov tabuľky odkazuje na farby použité v grafoch 1 a 2.

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie